

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

Autoritate de stat autonomă

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

3013/10.06.2015

APADOR-CH
Doamnei Maria Nicoleta Andreescu
Director executiv

Stimată doamnă,

Urmare adresei dumneavoastră nr. 158/29.04.2015 și înregistrată la C.N.C.D. cu nr. 3013/30.04.2015, prin care ne solicitați o serie de informații de interes public din activitatea C.N.C.D., vă comunicăm următoarele:

Punctele 1, 2, 3, 5, 4, 7:

Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, ca, de altfel, orice autoritate publică centrală sau locală, deține competența materială de a emite două tipuri de acte, clasificate în raport de natura, respectiv „încărcătura juridică” a acestora.

În prima categorie se înscriu actele juridice reglementate în abilitatea materială a autorității *expressis verbis* prin actele normative speciale de înființare, organizare și funcționare a autorității publice, prin actele normative generale incidente în raport cu natura autorității și cu statutul salariaților, respectiv prin Regulamentele Interne, în cazul CNCD: O.G. nr. 137/2000R; O.G. nr. 2/2001; Legea nr. 188/1999; Codul Muncii; R.O.A.F./R.O.I.

Potrivit dispozițiilor normative ale acestor acte, CNCD poate emite mai multe tipuri de acte juridice, *exempli gratia*:

- acte administrative unilaterale cu caracter individual, sub titulatura „ordin al președintelui CNCD”, în aplicarea individuală a dispozițiilor art. 29 din O.G. nr. 137/2000R sau, după caz, în aplicarea coroborată cu dispozițiile Legii nr. 188/1999, Codul Muncii etc.;
- acte administrative de sancționare contravențională, sub titulatura „proces-verbal de sancționare contravențională”, în aplicarea dispozițiilor art. 26, alin. 5 din O.G. nr. 137/2000R, coroborat cu dispozițiile O.G. nr. 2/2001;
- acte administrativ-jurisdicționale, prin care se constată discriminările și se angajează răspunderea juridică de tip contravențional, sub titulatura „Hotărâre a Colegiului director”, în aplicarea dispozițiilor art. 20 din O.G. nr. 137/2000R, dispoziții care reglementează caracterul de jurisdicție specială administrativă a CNCD.

În fine, în cea de-a doua categorie de acte se înscriu așa numitele, pe cale doctrinară și jurisprudențială, „acte de corespondență administrativă”. Acest tip de acte nu este reglementat în mod necesar *expressis verbis* prin acte normative, actele în cauză reprezentând, în esență, un surplus în variate forme intelectuale de activitate în cadrul administrației publice, complementar celei de configurație juridico-administrativă.

Aceste acte au menirea de a răspunde, într-un mod exhaustiv, *principiului relaționării permanente*, pe cale orizontală sau verticală, între instituțiile publice, respectiv *rolului de „sfetnic”* (corelativ domeniului de activitate al autorității publice) pentru particulari.

Caracteristica acestor „acte de corespondență administrativă” consistă în faptul că, per a comparație cu actele administrative (unilaterale cu caracter individual sau, după caz, administrativ-jurisdicționale), nu se circumscriu dispozițiilor art. 2, alin. 1, lit. c sau d din Legea nr. 554/2004 privind contenciosul administrativ, în sensul în care nu sunt generatoare, per se, de consecințe juridice, de natură proteguitoare și/sau coercitivă, nefiind, așadar, susceptibile de potențialitatea nașterii, modificării sau stingerii unor raporturi juridice.

Atributul comun al acestor acte provenind de la administrația publică îl reprezintă faptul că nu modifică defel ordinea juridică. Acestea au, în ultimă instanță, valoarea unor **puncte de vedere** proprii, circumscrise aprecierii subiective a autorității publice, materializate, uneori, sub forma unor „recomandări”, însă lipsite, în mod denominativ și conceptualo-juridic, de „forță juridică obligatorie”.

Prin urmare, un astfel de „punct de vedere” nu constrânge, sub aspect juridic, la nimic, ci doar opinează, consideră, apreciază, eventual recomandă.

Substanța „amicală” a unui astfel de „punct de vedere” cu rol de corespondență exclude *ab initio* orice posibilă lezare a unor drepturi sau interese legitime, întrucât particularul (adresantul) nu este legat cu nimic de răspunsul în cauză, putându-l asuma sau, după caz, ignora, în consecință acest tip de acte nici nu este susceptibil de a face obiectul unui control judiciar de legalitate și temeinicie.

În această categorie de acte se înscrie, bunăoară, și lucrarea CNCD intitulată „Punct de vedere”, înregistrată sub nr. 272/16.01.2015.

Pe de altă parte, ținem să vă informăm că, dincolo de aptitudinea CNCD de a emite, ipso facto, astfel de „acte de corespondență” (inclusiv în virtutea principiului logico-juridic conform căruia acolo unde legea nu interzice, presupune, în dreptul și domeniul public, permisiunea unor acțiuni administrative, cu atât mai mult de relaționare, în interesul legitim al particularilor), astfel cum am învederat anterior, o astfel de aptitudine se reține și ipso jure, adecvat dispozițiilor actului administrativ cu caracter normativ - **Ordinul președintelui Consiliului National pentru Combaterea Discriminării nr. 144 din 11 aprilie 2008 privind aprobarea Procedurii interne de soluționare a petițiilor și sesizărilor, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 348 din 6 mai 2008**¹.

Astfel, în aplicarea dispozițiilor art. 79 din *Ordinul președintelui Consiliului National pentru Combaterea Discriminării nr. 144 din 11 aprilie 2008 privind aprobarea Procedurii interne de soluționare a petițiilor și sesizărilor, publicat în*

¹ A se vedea dispozițiile art. 79 din *Ordinul președintelui Consiliului National pentru Combaterea Discriminării nr. 144 din 11 aprilie 2008 privind aprobarea Procedurii interne de soluționare a petițiilor și sesizărilor, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 348 din 6 mai 2008*: „Colegiul Director, prin hotărârea adoptată, poate dispune includerea **unei recomandări cu caracter de îndrumare, fără forță juridică obligatorie, în vederea preîntâmpinării încălcării principiului nediscriminării.**”

Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 348 din 6 mai 2008, CNCD poate emite astfel de acte fără forță juridică obligatorie în două versiuni.

În versiunea rezultată din interpretarea *ad litteram* și *stricto sensu* a acestor dispoziții, CNCD poate să dispună, în cuprinsul actelor administrativ-jurisdicționale („hotărâri”), prin care se soluționează litigii în materia nediscriminării, includerea unor măsuri de tip „recomandare”, lipsite de forță juridică obligatorie/fără efecte juridice.

Pe de altă parte, potrivit unei interpretări teleologice și *lato sensu* a dispozițiilor actului administrativ cu caracter normativ în cauză, concordant și direcției doctrinare și jurisprudențiale², CNCD poate emite, distinct de cadrul administrativ-jurisdicțional (cel care generează adoptarea unor „hotărâri”), acte de natura celor de tip „corespondență administrativă” (puncte de vedere, opinii de specialitate, aprecieri și recomandări):

- fie în aplicarea dispozițiilor art. 18, alin. 1, teza a doua, din O.G. nr. 137/2000 (cu privire la memoriile care vizează „discriminări izvorâte direct din acte normative”);
- fie în aplicarea dispozițiilor generale cu titlu de principii, definiții, misiune instituțională (art. art. 1, art. 2, alin. 1 și 3, art. 16 din O.G. nr. 137/2000R), cele care abilitează entitatea noastră să aprecieze asupra unor potențiale fapte de discriminare, petiționate *in abstracto*, în virtutea misiunii Consiliului de garant atât al respectării și aplicării principiului nediscriminării, cât și al prevenirii tuturor formelor de discriminare pe teritoriul României.

Vă atașăm „Punctul de vedere”, înregistrat sub nr. **272/16.01.2015** precum și punctele de vedere din perioada 2011-2014.

Cu respect,

 Ferenc ASZTALOS
Președinte

² A se vedea jurisprudența relevantă (care nu reprezintă activitate a CNCD, astfel încât să intre sub incidența L. 544/2001), bunăoară: I.C.C.J., s. cont. adm. și fisc., decizia nr. 5412 din 11 noiembrie 2005; I.C.C.J., s. cont. adm. și fisc., decizia nr. 5977 din 15 decembrie 2005; C.A. București, s. a VIII-a de cont. adm. și fisc., s. civ. nr. 1814 din 8 noiembrie 2005; I.C.C.J., s. cont. adm. fisc., decizia nr. 3604 din 27 septembrie 2007; C.A. Oradea, decizia nr. 179/CA din 20 iunie 2007; I.C.C.J., s. cont. adm. și fisc., decizia nr. 3673 din 31 octombrie 2006 etc.